

Kārtība, kādā nepieciešamo palīdzību sniedz bērnam, kurš cietis no prettiesiskām darbībām

Izdoti saskaņā ar Bērnu tiesību aizsardzības likuma 51.panta otro daļu un Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likuma 13.panta 2.⁴ daļu

1. Noteikumi nosaka kārtību, kādā par valsts budžeta līdzekļiem sniedz nepieciešamo palīdzību bērnam, kurš ir prettiesisku darbību – noziedzīga nodarījuma, ekspluatācijas, seksuālas izmantošanas, vardarbības vai jebkādas citas nelikumīgas, cietsirdīgas vai cieņu aizskarošas darbības (turpmāk – vardarbība) – upuris, lai viņš atgūtu fizisko un psihisko veselību un integrētos sabiedrībā, tai skaitā kārtību, kādā nodibinājums "Latvijas Bērnu fonds" (turpmāk – Latvijas Bērnu fonds) organizē sociālās rehabilitācijas pakalpojumu sniegšanu par valsts budžeta līdzekļiem no vardarbības cietušiem bērniem (turpmāk – sociālās rehabilitācijas pakalpojumi), un šī valsts deleģētā uzdevuma izpildes nosacījumus.
2. Bērnam, kurš cietis no vardarbības, nepieciešamos veselības aprūpes pakalpojumus, arī medicīnisko rehabilitāciju, nodrošina atbilstoši normatīvajiem aktiem par veselības aprūpes organizēšanas un finansēšanas kārtību.
3. Ja ārstniecības iestādē sniegta palīdzība bērnam, kuram konstatētas iespējamās vardarbības sekas, ārstniecības iestāde nekavējoties par to ziņo policijai un pašvaldības sociālajam dienestam.
4. Ja bāriņtiesai radušās aizdomas, ka bērns cietis no vecāku vardarbības, tā informē pašvaldības sociālo dienestu un pēc tam, kad bērns saņēmis nepieciešamo ārstēšanu un medicīnisko rehabilitāciju, nosūta bērnu pie psihologa vai sociālā darbinieka, kurš izvērtē un nosaka, vai bērnam nepieciešama sociālā rehabilitācija.
5. Ja ir aizdomas, ka bērns no vardarbības cietis bērnu aprūpes iestādē, sociālās korekcijas izglītības iestādē vai ieslodzījuma vietā (turpmāk – iestāde), iestādes vadītājs, bērna vecāki, audžuģimene vai aizbildņi par to informē bāriņtiesu, pašvaldības sociālo dienestu un pieprasa psihologa vai sociālā darbinieka atzinumu par cietušo bērnu.
6. Psihologs vai sociālais darbinieks pēc cietušā bērna vecāka, aizbildņa, iestādes vadītāja, audžuģimenes vai bāriņtiesas pieprasījuma 10 dienu laikā sniedz atzinumu. Atzinumā norāda šādu informāciju:
 - 6.1. vai bērnam ir psiholoģiskas traumas pazīmes;
 - 6.2. nepieciešamie sociālās rehabilitācijas pasākumi;
 - 6.3. vai sociālo rehabilitāciju vēlams saņemt bērna dzīvesvietā (turpmāk – dzīvesvieta) vai iestādē, vai sociālās rehabilitācijas institūcijā;
 - 6.4. vai bērnam ir nepieciešams sociālās rehabilitācijas kurss līdz 30 dienām vai komplekss sociālās rehabilitācijas kurss līdz 60 dienām sociālās rehabilitācijas institūcijā;
 - 6.5. vai nepieciešams, lai sociālās rehabilitācijas institūcijā kopā ar bērnu uzturētos viņa ģimenes loceklis vai persona, kas bērnu aprūpē, ņemot vērā bērna psiholoģisko stāvokli un vecumu.
7. Ja saskaņā ar psihologa vai sociālā darbinieka atzinumu ir nepieciešams, lai kopā ar bērnu sociālās rehabilitācijas institūcijā uzturētos kāds viņa ģimenes loceklis vai persona, kas bērnu

aprūpē, šīs personas uzturēšanos attiecīgajā institūcijā finansē no valsts budžeta līdzekļiem.

8. Sociālās rehabilitācijas pakalpojumus dzīvesvietā vai iestādē sniedz konsultāciju veidā (ne vairāk par desmit 45 minūšu konsultācijām) vai sociālās rehabilitācijas kursa veidā sociālās rehabilitācijas institūcijā.

9. Pēc sociālo pakalpojumu sniedzēja pamatota iesnieguma Latvijas Bērnu fondam sociālās rehabilitācijas kurss līdz 30 dienām vai komplekss sociālās rehabilitācijas kurss līdz 60 dienām var tikt pagarināts.

10. Sociālās rehabilitācijas pakalpojumus sniedz iespējami tuvu dzīvesvietai.

11. Sociālās rehabilitācijas pakalpojumu sniegšanu koordinē pašvaldības sociālais dienests, pamatojoties uz šādiem dokumentiem:

11.1. bērna vecāka, aizbildņa, iestādes vadītāja, audžuģimenes vai bāriņtiesas iesniegumu par nepieciešamību bērnam piešķirt sociālās rehabilitācijas pakalpojumus, norādot, no kāda veida vardarbības bērns cietis un kur tā notikusi;

11.2. psihologa vai sociālā darbinieka atzinumu;

11.3. izrakstu no stacionārā vai ambulatorā pacienta medicīniskās kartes (veidlapa Nr.027/u) par saņemto ārstēšanu un medicīnisko rehabilitāciju (ja tāda sniegta).

12. Pašvaldības sociālais dienests:

12.1. pieņem šo noteikumu 11.punktā minētos dokumentus un reģistrē tos īpašā žurnālā;

12.2. triju darbdienu laikā pēc šo noteikumu 11.punktā minēto dokumentu saņemšanas:

12.2.1. izsniedz iestādes vadītājam, bērna vecākam, audžuģimenei, aizbildnim vai bāriņtiesai nosūtījumu bērna sociālajai rehabilitācijai kādā no minētajām vietām:

12.2.1.1. dzīvesvietā vai iestādē pie pakalpojumu sniedzēja, ar kuru pašvaldība noslēgusi attiecīgu līgumu. Līgumā norāda sniedzamo pakalpojumu, tā apjomu un atbilstību normatīvajiem aktiem par prasībām sociālo pakalpojumu sniedzējiem, līguma summu, pakalpojuma sniegšanas kārtību, kā arī pakalpojuma sniegšanas laiku;

12.2.1.2. Latvijas Bērnu fonda norādītajā sociālās rehabilitācijas institūcijā līdz 30 dienu ilgam sociālās rehabilitācijas kursam;

12.2.1.3. Latvijas Bērnu fonda norādītajā sociālās rehabilitācijas institūcijā līdz 60 dienu ilgam kompleksam sociālās rehabilitācijas kursam;

12.3. kontrolē šo noteikumu 12.2.1.1.apakšpunktā minētā līguma izpildi un sniegtā sociālā pakalpojuma apjoma atbilstību noslēgtajam līgumam;

12.4. pēc pakalpojuma sniedzēja nodrošinātā pakalpojuma pabeigšanas un pakalpojuma pieņemšanas, bet ne vēlāk kā līdz nākamā mēneša piektajam datumam, iesniedz Latvijas Bērnu fondā pārskatu par bērniem, kuri saņēmuši sociālās rehabilitācijas pakalpojumu dzīvesvietā vai iestādē, un nosūta dokumentus par šo pakalpojumu apmaksu no valsts budžeta līdzekļiem;

12.5. ja nepieciešams, organizē bērna nokļūšanu līdz sociālo pakalpojumu sniedzējam;

12.6. informē pašvaldības iedzīvotājus par iespējām saņemt valsts apmaksātos sociālās rehabilitācijas pakalpojumus bērniem, kuri cietuši no vardarbības, kā arī par pakalpojumu saņemšanas nosacījumiem un kārtību;

12.7. sniedz nepieciešamo atbalstu un palīdzību bērnam, kurš cietis no vardarbības, un bērna ģimenei sociālās rehabilitācijas pakalpojuma saņemšanas laikā, kā arī pēc tam.

13. Latvijas Bērnu fonds:

13.1. organizē sociālās rehabilitācijas pakalpojumu sniegšanu institūcijā nodibinājumos, kuru vienīgais dibinātājs ir Latvijas Bērnu fonds, saskaņā ar normatīvajiem aktiem, kas regulē publisko iepirkumu, nodrošinot, ka sociālās rehabilitācijas pakalpojumi institūcijā ir pieejami visos plānošanas reģionos;

13.2. ja nepieciešams, atbilstoši normatīvajiem aktiem, kas regulē publisko iepirkumu, izvēlas citus Sociālo pakalpojumu sniedzēju reģistrā reģistrētus sociālo pakalpojumu sniedzējus un slēdz līgumus ar tiem. Līgumā norāda sniedzamo pakalpojumu, tā apjomu un atbilstību normatīvajos aktos noteiktajām prasībām, līguma summu, pakalpojuma sniegšanas, tā samaksas un pārskatu sniegšanas kārtību, pušu pienākumus un atbildību, pakalpojuma sniegšanas laiku;

13.3. pamatojoties uz pašvaldību sociālo dienestu sniegto informāciju, lemj par valsts budžeta līdzekļu piešķiršanu konkrētām pašvaldībām un slēdz līgumus ar pašvaldību sociālajiem dienestiem par sociālās rehabilitācijas pakalpojumu sniegšanu dzīvesvietā, kā arī samaksā par sociālās rehabilitācijas pakalpojumiem, kuri sniegti dzīvesvietā. Līgumā norāda sniedzamo pakalpojumu, tā apjomu un atbilstību normatīvajiem aktiem par prasībām sociālo pakalpojumu sniedzējiem, līguma summu, pakalpojuma sniegšanas, samaksas un pārskatu sniegšanas kārtību, pušu pienākumus un atbildību, pakalpojuma sniegšanas laiku;

13.4. saskaņā ar pašvaldību sociālo dienestu un citu sociālās rehabilitācijas institūciju sniegto informāciju veido datubāzi par dzīvesvietā, iestādē un sociālās rehabilitācijas institūcijā sniegtajiem pakalpojumiem bērniem, kuri cietuši no vardarbības;

13.5. reizi mēnesī sniedz Labklājības ministrijai informāciju par sniegto sociālās rehabilitācijas pakalpojumu apjomu un izlietoto valsts finansējumu atbilstoši šo noteikumu 14.punktā minētajam līgumam;

13.6. informē iedzīvotājus par iespējām saņemt valsts apmaksātus sociālās rehabilitācijas pakalpojumus bērniem, kuri cietuši no vardarbības, kā arī par pakalpojumu saņemšanas nosacījumiem un kārtību.

14. Labklājības ministrija slēdz ar Latvijas Bērnu fondu deleģēšanas līgumu par sociālās rehabilitācijas pakalpojumu nodrošināšanu. Līgumā iekļauj sociālās rehabilitācijas pakalpojumu finansēšanas nosacījumus, sociālās rehabilitācijas pakalpojumu nodrošināšanas pārraudzības un informācijas aprites kārtību, finanšu un statistikas pārskatu sniegšanas noteikumus un citus pakalpojumu sniegšanai būtiskus noteikumus.

15. Pašvaldības sociālā dienesta lēmumu var apstrīdēt novada vai republikas pilsētas domē. Novada vai republikas pilsētas domes lēmumu var pārsūdzēt administratīvajā tiesā.

16. Atzīt par spēku zaudējušiem Ministru kabineta 2008.gada 8.septembra noteikumus Nr.719 "Kārtība, kādā bērnam, kurš cietis no prettiesiskām darbībām, sniedz nepieciešamo palīdzību" (Latvijas Vēstnesis, 2008, 143.nr.).

17. Noteikumi stājas spēkā 2010.gada 1.janvārī.

Ministru prezidents V.Dombrovskis

Labklājības ministra vietā – izglītības un zinātnes ministre T.Koķe